

**Αναζητείται πρόσχημα για πολεμική αποκλιμάκωση
ή επιδιώκεται ολοκληρωτικός πόλεμος με αμερικανική εμπλοκή;**

Δρ. Στέλιος Αλειφαντής
Πολιτικός Επιστήμονας-Διεθνολόγος

Το Ισραήλ ξεκίνησε έναν πυραυλικό πόλεμο με το Ιράν με εντυπωσιακό τρόπο πληγμάτων όχι μόνο κατά στρατιωτικών εγκαταστάσεων αλλά και ατομικά κατά Ιρανών αξιωματούχων. Το Ισραήλ απέδειξε και πάλι την απίστευτη ικανότητα του για μακροχρόνιο, επί δεκαετίες, σχεδιασμό, προετοιμασία, πληροφοριακή ικανότητα, κατασκοπευτική διείσδυση, στρατιωτική τεχνολογική επάρκεια και ικανότητα. Προφανώς, είχε την οικονομική, πολιτική, πληροφοριακή και εξοπλιστική αμερικανική, και ευρύτερα δυτική, υποστήριξη δεκαετιών. Έχει προπάντων «Εθνικό Κέντρο Λήψης Αποφάσεων», διαθέτει δηλαδή πολιτική κυριαρχία και ανεξαρτησία. Μπορεί να σχεδιάζει, προετοιμάζει και να υλοποιεί, να διαχειρίζεται τους περιορισμούς διεθνών συσχετισμών και να δημιουργεί δυνατότητες αυτοτελών αποφάσεων και ενεργειών.

Με λίγα λόγια, το Ισραήλ είναι περιφερειακή δύναμη, επειδή έχει διατηρήσει την στρατιωτική υπεροχή του απέναντι στα γειτονικά κράτη (Αίγυπτο, Ιράκ, Συρία, Λίβανο, Ιορδανία) και στην παλαιστινιακή αντίσταση. Η Συρία λόγω του εμφυλίου και της δράσης του ISIS έχει εσωτερικά καταρρεύσει. Το Ιράκ εξουδετερώθηκε στρατιωτικά από την πολεμική μηχανή των ΗΠΑ την δεκαετία του '90, αφού ενεπλάκη σε έναν υποκινούμενο από την Δύση αλλά αδιέξοδο δεκαετή πόλεμο ΙΡΑΚ-ΙΡΑΝ, στον οποίο ηττήθηκε. Στην πραγματικότητα, αυτός ο πόλεμος σταθεροποίησε το ισλαμικό καθεστώς του Ιράν και το κατέστησε ικανό να αντέχει στις εσωτερικές και εξωτερικές πιέσεις. Η πλήρης συνθηκολόγηση του ΙΡΑΚ στον πόλεμο με τις ΗΠΑ αποτέλεσε για την Τεχεράνη μια υπαρξιακή προειδοποίηση που έλαβε σοβαρά υπόψη, αποφεύγοντας την ευθεία αντιπαράθεση με τις ΗΠΑ και υπογράφοντας τις συμφωνίες για τον έλεγχο του πυρηνικού προγράμματος του. Το Ιράν κέρδισε χρόνο για να ενισχύσει τις στρατιωτικές δυνατότητες του και παράλληλα πρόσφερε σημαντική οικονομική και εξοπλιστική υποστήριξη στις παλαιστινιακές οργανώσεις της Χεζμπολάχ στον Λίβανο και της Χαμάς στην Γάζα.

Για το Ισραήλ η ανάδειξη του Ιράν σε περιφερειακή δύναμη αποτέλεσε ευθεία πρόκληση της ισχύος του.

Η στρατιωτική εξουδετέρωση του Ιράν από το ίδιο το Ισραήλ παρουσιάζει εξαιρετικές δυσκολίες και η επίτευξη ενός τέτοιου στόχου προϋποθέτει την στρατιωτική εμπλοκή των ΗΠΑ. Η πυραυλική επίθεση Νετανιάχου στο Ιράν επιχειρεί ακριβώς να σύρει τις ΗΠΑ σε πολεμική αναμέτρηση με το Ιράν. Πάγιο πρόσχημα ο έλεγχος του ιρανικού «πυρηνικού προγράμματος». Πραγματικός στόχος η εξουδετέρωση του ιρανικού στρατιωτικού δυναμικού και, κατά συνέπεια, η ανατροπή του ισλαμικού καθεστώτος.

Το ζητούμενο αυτό πλέον απαιτεί μια τομή στους διεθνείς συσχετισμούς, καθώς Ρωσία και Κίνα έχουν αναδειχθεί σε στρατηγικούς εταίρους της Τεχεράνης. Η πίεση στις ΗΠΑ για εμπλοκή οφείλει να συνυπολογίσει ένα διεθνές περιβάλλον διαφορετικό από εκείνο του 2^{ου} πολέμου ΗΠΑ-ΙΡΑΚ.

Ο Νετανιάχου έλαβε ένα τεράστιο ρίσκο, το οποίο δεν περιέχει μόνο αβεβαιότητες αλλά και πολύ σοβαρές συνέπειες μέσα στο Ισραήλ, που αναδεικνύουν ότι πράγματι το Ιράν διεκδικεί την στρατιωτική ισοδυναμία με το Ισραήλ.

Η Τεχεράνη, παρά τα καίρια πλήγματα που δέχθηκε, απέδειξε ότι έχει την ικανότητα επαρκούς ανταπόδοσης. Συνοπτικά:

- ▶ 10 και πλέον κύματα πυραύλων και drones — πολλά από τα οποία εκτοξεύτηκαν με ακρίβεια και απόκρυψη, αποφεύγοντας τα ραντάρ και την ηλεκτρονική ανίχνευση.
- ▶ Στο Τελ Αβίβ και το κεντρικό Ισραήλ, πύραυλοι χτύπησαν καταφύγια και υποδομές πριν καν ηχήσουν οι σειρήνες — μια καθυστέρηση σχεδόν δύο λεπτών στο σύστημα συναγερμού, αρκετή για να μετατρέψει τις «ζώνες ασφαλείας» σε σημεία πρόσκρουσης.
- ▶ Ολόκληρα αμυντικά δίκτυα ανατράπηκαν από μια από τις πιο εξελιγμένες εκστρατείες παρεμβολής GPS και διαταραχών στον κυβερνοχώρο στις σύγχρονες συγκρούσεις. Τα σημεία διοίκησης τυφλώθηκαν. Οι επικοινωνίες διακόπηκαν.
- ▶ Οι λογαριασμοί OSINT κατέρρευσαν, το υλικό λογοκρίθηκε και σε πολλά ανεξάρτητα κανάλια επιβλήθηκε σιγή — πολλά αργότερα αποκαλύφθηκαν ότι συνδέονταν με ισραηλινές υπηρεσίες πληροφοριών.

Ωστόσο, αυτό που συνέβη είναι κάτι πολύ πιο σημαντικό.

Δεν πρόκειται μόνο για πυραυλική ανταπόδοση. Πρόκειται για ψυχολογική καταστολή. Οι δρόμοι του Τελ Αβίβ δεν σειστήκαν απλώς από εκρήξεις. Σείστηκαν από αβεβαιότητα. Καθυστερημένη αντίδραση. Πλήρη σύγχυση.

Η Τεχεράνη απέδειξε αυτό που οι στρατηγοί της ήδη γνώριζαν: Δεν χρειάστηκε ποτέ πυρηνικά όπλα. Χρειάστηκε να καταστήσει όπλο τον χρόνο, τη υπομονή και την αμφιβολία. Η επίθεση του Ισραήλ έθεσε οριστικά τέλος στην φάση της στρατηγικής υπομονής του Ιράν. Το Ιράν ανταποδίδει πλέον τα προληπτικά χτυπήματα. Το στρατιωτικό δόγμα της Τεχεράνης είναι σαφές: Η εποχή της στρατηγικής αναμονής τελείωσε. Ο ιρανικός στόχος είναι η ανάδειξη στην πράξη της ύπαρξης πλήρους στρατιωτικής ισοδυναμίας με το Ισραήλ. Τέλος οι προειδοποιήσεις. Τέλος η ανοχή της υπέρβασης των κόκκινων γραμμών.

Η «Επιλογή Σαμψών» του Ισραήλ δεν αποτελεί πλέον για το Ιράν ψυχολογική αναστολή. Η «Επιλογή Σαμψών», η παλιά πυρηνική μπλόφα που κάποτε ψιθυριζόταν για να τρομοκρατήσει την περιοχή, φαίνεται να θεωρείται στην Τεχεράνη ένα κούφιο λείψανο. Γιατί; Επειδή η «Επιλογή Σαμψών» ήταν πάντα ψυχολογικό θέατρο - ένα «τελικό χτύπημα» που είχε σκοπό να παραλύσει τον παγκόσμιο νότο από φόβο. Αλλά είναι πολύ τοξικό τώρα, ακόμη και για το Τελ Αβίβ. Ο κόσμος έχει προχωρήσει. Η Ρωσία, η Κίνα έχουν καταστήσει σαφές: οποιαδήποτε τέτοια κίνηση θα έχει τελικές συνέπειες. Η ίδια η Τεχεράνη, έχοντας πλέον υπαρξιακό ζήτημα ασφάλειας, δεν φοβάται την «Επιλογή Σαμψών». Την έχει ήδη νικήσει ψυχολογικά.

Το Ιράν αποσυναρμολογεί συστηματικά την ίδια την αρχιτεκτονική του φόβου. Από το αρχηγείο της Μοσάντ μέχρι τα στρατιωτικά καταφύγια κοντά στο Γκλιλόντ, την φλεγόμενη Χάιφα, οι ακριβείς ανταποδοτικές επιθέσεις της Τεχεράνης έχουν αποκαλύψει το μαλακό υπογάστριο των ισραηλινών μυστικών υπηρεσιών και της ισραηλινής ασφάλειας. Ολόκληροι όροφοι κατεδαφίστηκαν. Φωτιές καίνε στα κέντρα διοίκησης. Κυρίως όμως, στους δρόμους της Χάιφα και του Τελ Αβίβ, κάτοχοι διπλού διαβατηρίου καταφεύγουν εκτός χώρας. Κυβερνήσεις από τη Γαλλία, την Κίνα και τη Γερμανία ξεκινούν σχέδια εκκένωσης. Ακόμα και το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ προετοιμάζεται για «έκτακτες ανάγκες».

Ακόμη και αν τελειώσει η αναμέτρηση Ισραήλ-Ιράν (με ή χωρίς αμερικανική στρατιωτική εμπλοκή), ακόμη και αν υπάρξουν διαπραγματεύσεις ή και νέα Συμφωνία για το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα, *ο αφοπλισμός του Ιράν δεν πρόκειται να συμβεί*. Για να συμβεί, πρέπει να γίνει *ιρανική συνθηκολόγηση σ' έναν ολοκληρωτικό πόλεμο ΗΠΑ-Ιράν και ανατροπή του*

καθεστώτος, μια εξέλιξη που δύσκολα θα αφήσουν να εξελιχθεί Ρωσία και Κίνα αλλά και ο Λευκός Οίκος που σύρεται σε εμπλοκή επιθυμεί. Η αμερικανική πρεσβεία στην Μόσχα διαβεβαιώνει ότι οι ΗΠΑ δεν επιδιώκουν ανατροπή του ισλαμικού καθεστώτος – πρακτικά δηλαδή υπονοείται ότι οι ΗΠΑ έχουν εξαιρετικά περιορισμένους στόχους μιας τυχόν εμπλοκής τους. Ίσως για αυτό η Ρωσία αποφεύγει να προχωρήσει σε ενέργειες για αμερικανική αποτροπή. Κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει χωρίς αξιόπιστη πληροφόρηση. Ούτε πως θα κλιμακωθεί μια τυχόν αμερικανική στρατιωτική εμπλοκή.

Με οποιαδήποτε έκβαση πλην της συνθηκολόγησης «τύπου Ιράκ», το Ιράν θα έχει ανατρέψει αυτήν την στόχευση Νετανιάχου. Και το χειρότερο, η ισραηλινή κοινή γνώμη θα γνωρίζει ότι η πολεμική επιλογή δεν αποτελεί πολιτική λύση στην ασφάλεια του Ισραήλ. Αυτή θα είναι μια καταλυτική εξέλιξη για την Μέση Ανατολή, την οποία ο δυτικός τύπος προσποιείται ότι αυτό δεν συμβαίνει. Αλλά συμβαίνει. Η διεθνής κοινή γνώμη το αντιλαμβάνεται.

Η Τεχεράνη έχει ήδη κερδίσει τον ψυχολογικό πόλεμο. Και τώρα, επιδιώκει να κερδίζει σε στρατηγικό επίπεδο, με την πολιτική υπομονή, την ακρίβεια στρατιωτικής αντίδραση να έχει υλοποιηθεί και τον φόβο να ανταποδίδεται στον επιτιθέμενο. Οι αβεβαιότητες της έκβασης του πολέμου Ισραήλ-Ιράν συνεχίζουν να υπάρχουν.

Και το χειρότερο:

Αναζητείται πρόσχημα για πολεμική αποκλιμάκωση ή επιδιώκεται ολοκληρωτικός πόλεμος με αμερικανική εμπλοκή;